

**DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT**

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Deres ref
200804249

Vår ref
08/01120-16

Dato
21 MAR 2011

Høring NOU 2010:10 – Tilpasning til eit klima i endring

Vi viser til brev fra Miljøverndepartementet av 17.12.2010 om høring av "NOU 2010:10 – Tilpasning til eit klima i endring".

"NOU 2010:10 – Tilpasning til eit klima i endring" gir en grundig gjennomgang av sårbarheten for klimaendringer i ulike sektorer i Norge, og anbefalte tiltak for å tilpasse oss disse endringene. Olje- og energidepartementet (OED) har i del I av høringsuttalelsen kommentarer til klimatilpasning innen departementets forvaltningsområde. I tillegg er det i NOU 2010:10 anbefalt å utpeke en nasjonal myndighet for henholdsvis havnivåstigning og overvannshåndtering, og det skal vurderes spesielt om ansvaret skal ligge hos Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). OED har kommentert dette i del II nedenfor.

Det vises for øvrig til egen høringsuttalelse fra NVE.

Del I – Klimatilpasning innen OEDs forvaltningsområde

NOU 2010:10 peker på at kraftsektoren er utsatt for klima i dag og vil være utsatt for effekter av klimaendringer. Et stabilt og effektivt kraftsystem er en forutsetning for samfunnssikkerheten i Norge. Vi har en god og stabil forsyningssikkerhet for strøm i Norge. For at denne forsyningssikkerheten skal opprettholdes kreves det betydelige investeringer i kraftnettet i årene fremover. I likhet med NVE mener derfor OED at det er viktig med nettutvikling, både i form av reinvesteringer i gammelt nett og nybygging. Vi må ha en robust kraftforsyning som tåler å bli utsatt for de belastninger som kan følge av et endret klima, for eksempel sterk vind og kraftig snøfall.

Videre påpeker NOU2010:10 at behovet for et robust nett som skal tåle påkjenningene fra et endret klima kan gi grunn til å vurdere dagens regulering av inntektene til nettselskapene på nytt. Nettselskapene reguleres både gjennom direkte reguleringer og gjennom den økonomiske reguleringen (inntektsrammereguleringen). Gjennom den direkte reguleringen er nettselskapene forpliktet til å sikre at nettet er i stand til å oppfylle krav om leveringskvalitet, driftssikkerhet osv. Nettselskapene har ansvar for å bygge ut infrastrukturen slik at den til enhver tid er i stand til å møte gjeldende behov. Implisitt i dette ligger det at selskapene vil måtte vurdere behovet for nødvendige tilpassninger som følge av klimaendringer.

Den økonomiske reguleringen skal sikre selskapene en rimelig avkastning på investert kapital over tid, gitt effektiv drift, utnyttelse og utvikling av nettet. NVE fastsetter årlig inntektsrammer for nettselskapene blant annet etter sammenlignende effektivitetsanalyser som tar hensyn til at selskapene opererer under ulike rammebetingelser. Modellen er dynamisk og i kontinuerlig utvikling for å ta hensyn til relevante endringer i selskapenes rammevilkår.

OED gjennomførte en ekstern gjennomgang av den økonomiske reguleringen av nettselskapene i 2010 i regi av von der Fehr ved Universitetet i Oslo. Rapporten etter gjennomgangen konkluderer blant annet med at reguleringsregimet i det store og det hele gir incitamenter til å avveie kortsiktige og langsiktige hensyn når det gjelder investeringer, selv om det påpekes enkelte svakheter. OED kan derfor ikke se at det er hensiktsmessig å sette i gang en ny evaluering av reguleringsregimet for nettvirksomhet nå.

I NOU 2010:10 pekes det på at arbeidet med kartlegging av og sikring mot skred og flom må styrkes som følge av endret klima. OED slutter seg til denne vurderingen.

Del II – Nasjonal myndighet for overvannshåndtering og havnivåstigning

Utvalget tilrår at det utpekes en nasjonal myndighet for å håndtere overvannshåndtering og havnivåstigning, og at det skal vurderes spesielt om NVE skal tillegges dette ansvaret. Utvalget mener en nasjonal myndighet skal ha ansvar for utarbeiding og formidling av retningslinjer, og veilede kommunene i planleggingsarbeid. Hvis det skal utpekes en nasjonal myndighet på disse områdene, mener OED det i første omgang må utredes nærmere hva det statlige forvaltningsansvaret knyttet til henholdsvis overvannshåndtering og havnivåstigning vil innebære. En utredning må klargjøre ansvar og roller, og tydeliggjøre avgrensingen mot andre myndigheters ansvarsområder.

Utvalget viser blant annet til ansvar for EUs flomdirektiv som grunnlag for sin tilrådning om å vurdere NVE spesielt. Det er riktig at OED har ansvar for implementeringen av direktivet, og at NVE har viktige oppgaver i den praktiske oppfølgingen. Det er imidlertid ennå ikke avklart hvordan direktivet skal

implementeres, hvor omfattende implementeringen i Norge skal være eller hvordan direktivet skal forankres i norsk rett.

Flomdirektivet overlater til de enkelte stater selv å vurdere ambisjonsnivå ut fra en vurdering av hva som er å anse som "betydelig flomrisiko". Ut fra en europeisk målestokk er det i Norge sannsynligvis få områder som i utgangspunktet kan sies å ha "betydelig flomrisiko". Selv om direktivet dekker både stormflo og overvannsflo som flomtyper, er det derfor ikke avklart hvorvidt disse flomtypene anses for å kunne ha en slik alvorlighetsgrad i Norge at de vil omfattes av direktivet.

OED/NVE er utpekt som ledende part i arbeidet med implementering av flomdirektivet ettersom NVE har forvaltningsansvar knyttet til vassdragsrelaterte flommer. Oppgavene etter direktivet er begrenset til risikokartlegging og utarbeiding av vassdragsvise forvaltningsplaner. Sistnevnte skal antageligvis utarbeides av fylkeskommunen. Direktivet stiller ikke krav til tiltak, verken når det gjelder sikringstiltak, overvåkning, varsling eller beredskap. Ansvar etter flomdirektivet har derfor begrenset betydning som argument for at NVE skal vurderes spesielt ved utpeking av nasjonal myndighet for havnivåstigning og for overvannshåndtering.

NVE har i sin høringsuttalelse gjort rede for sin kompetanse og mulige rolle innen overvannshåndtering og havnivåstigning. Redegjørelsen viser at NVE på deler av disse fagområdene har tilgrensende kompetanse i kraft av sitt fagansvar for vassdragsrelaterte flommer. Redegjørelsen viser for andre deler av fagområdene manglende kompetanse og mangel på virkemidler som gjør NVE mindre aktuell eller som peker mot andre etater.

OED vil signalisere klare motforestillinger mot å pålegge NVE ytterligere forvaltningsansvar. NVE har nylig fått ansvar for å ivareta betydelige statlige forvaltningsoppgaver knyttet til skredforebygging. OED mener skredforvaltningen bør utvikles og innarbeides i større grad før NVE eventuelt blir tillagt nye oppgaver.

Med hilsen

Sigurd Tveitereid (e.f.)
ekspedisjonssjef

Lars Christian Sæther
avdelingsdirektør